

Deklaracja przed rzymskim spotkaniem na temat ochrony nieletnich UISG / USG

**„Wykorzystanie dzieci jest złe zawsze i wszędzie:
ten punkt nie podlega negocjacom”**

(tekst oryginalny w języku angielskim)

Na początku spotkania, które ma dotyczyć ochrony nieletnich, my, Przełożeni Wyżsi Zakonów i Kongregacji z całego świata, jednoczymy się w poparciu dla tej inicjatywy Papieża Franciszka.

W naszej działalności napotykamy wiele sytuacji, w których dzieci są wykorzystywane, zaniebawiane, maltretowane i niechciane. Obserwujemy fenomen dzieci-żołnierzy, handel nieletnimi, wykorzystywanie seksualne nieletnich, przemoc fizyczną i emocjonalną w stosunku do nich. Ich krzyk wzywa nas do działania. Jako dorośli, jako chrześcijanie, jako zakonnicy i zakonnice chcemy zaangażować się w takie działania, które będą prowadzić do zmiany ich życia, do polepszenia sytuacji, w której żyją.

Wspólnym mianownikiem dla wszystkich tych tematów jest podatność na zranienia. Dzieci są najbardziej bezbronniymi w naszych społeczeństwach. Dzieci biedne, niepełnosprawne, te, które żyją na marginesie, które należą do najniższych grup społecznych czy najniższych kast, są szczególnie podatne na zranienia. Często są uważane za przedmioty, do użycia i wykorzystania.

Wykorzystanie seksualne w Kościele

To spotkanie dotyczy przede wszystkim problemów wykorzystania seksualnego, nadużyć władzy i sumienia przez osoby sprawujące władzę w Kościele, zwłaszcza przez biskupów, księży i zakonników. To jest historia, która trwa od dziesięcioleci, historia, która ukrywa olbrzymi ból tych, którzy doświadczyli wykorzystania. Skłaniamy głowy ze wstydu na myśl,

że takie nadużycia miały miejsce w naszych zgromadzeniach i zakonach oraz w naszym Kościele. Odkryliśmy, że ci, którzy wykorzystują nieletnich ukrywają swoje działania i manipulują innymi. Trudno było odkryć te nadużycia. Nasz wstyd rośnie również dlatego, że nie zdaliśmy sobie sprawy z tego, co się działo. Gdy patrzymy na prowincje naszych Zakonów i Kongregacji na całym świecie, to nie możemy nie uznać, że odpowiedź tych, którzy mają władzę, nie była tym, czym być powinna. Przełożeni nie widzieli znaków ostrzegawczych lub nie wzięli ich poważnie.

Nasze nadzieje związane z tym spotkaniem

Mamy nadzieję, że to spotkanie będzie czasem, w którym Duch Święty będzie działał potężnie, podczas tych trzech dni. Trzydniowe spotkanie to krótki czas. Wierzymy jednak, że przy wietrze zmian, który zaczyna wiać w naszym Kościele i przy dobrej woli ze wszystkich stron, mogą zostać zainicjowane ważne procesy i mogą powstać nowe struktury odpowiedzialności, a te już istniejące mogą być wspierane. Można sobie wyobrazić, że zostaną podjęte nowe kroki, że podjęte zostaną nowe decyzje. Mamy nadzieję, że będzie możliwe szybkie wdrożenie tych postanowień, w całym Kościele i z należyтым szacunkiem dla różnych kultur. Wykorzystanie dzieci jest złe zawsze i wszędzie: ten punkt nie podlega negocjacom.

Ojciec Święty

Przywódtwo Ojca Świętego jest kluczowe. Pokazał drogę w wielu z wyżej wspomnianych obszarów; uznał ból i poczucie winy; spotkał się z ofiarami wykorzystania; rozpoznał błędy i uznał potrzebę uczenia się od tych, którzy przeżyli wykorzystanie. Łączymy się z nim w jego misji pokornego uznania i wyznania krzywd, które zostały popełnione; w misji docierania do ofiar; w misji uczenia się, jak towarzyszyć tym, którzy byli wykorzystani i w jaki sposób pragną, żebyśmy usłyszeli ich historie. Z naszej strony zobowiązujemy się dołożyć wszelkich starań, aby lepiej słuchać ofiar, pokornie przyznając, że nie zawsze tak było. Wdrożymy wszystko to, co zostanie postanowione na tym spotkaniu, z odpowiedzialnością jaka jest wymagana od sprawujących władzę.

Kultura ochrony

Potrzebujemy innej kultury w Kościele i w naszym społeczeństwie. Potrzebujemy takiej kultury, w której dzieci są cenione i gdzie promowane jest ich bezpieczeństwo.

- Edukacja i opieka zdrowotna: poprzez szkoły i szpitale, które wielu z nas prowadzi, możemy coś zmienić. Te instytucje mają teraz zwiększoną świadomość problemu nadużyć i posiadają lepsze protokoły ochrony, a wyższe standardy bezpieczeństwa są już w tych miejscach stosowane. Dzieci w tych miejscach są bardziej bezpieczne niż kiedykolwiek wcześniej. Czasami, choć oczywiście nie we wszystkich przypadkach, nasze praktyki mogą być wzorem dla innych.

- **Formacja:** włączymy temat ochrony nieletnich i wrażliwych dorosłych w nasze programy formacyjne, zapewniając, żeby na każdym etapie odpowiednie instrukcje i edukacja była udzielona zarówno formatorom, jak i tym, którzy są formowani. Założenia kulturowe muszą zostać zakwestionowane. Jak wspomniano wcześniej, musi być jasne, że niezależnie od kultury i okoliczności, nadużywanie dzieci nigdy nie jest dozwolone lub nie może być tolerowane.
- **Duchowość:** poprosimy nasze centra duchowości, aby wypracowały specjalne programy towarzyszenia każdej osobie, która jest ofiarą nadużyć, a która pragnie znaleźć pomoc w zmaganiach z wiarą i sensem życia. Osobiste spotkanie z Jezusem może przynieść uzdrowienie każdej osobie. Rozumiemy też, że ci, którzy byli wykorzystywani przez księży lub zakonników, mogą chcieć pozostać daleko od Kościoła i od tych, którzy reprezentują Kościół. Wiemy, że niektórzy, którzy to przeżyli, chcą wyruszyć w tę drogę uzdrawiania, a my postaramy się, pokornie, udać się w tę podróż razem z nimi. Duchowość, która podkreśla osobisty wzrost i uzdrowienie, to dla wielu ocalałych specjalny dar i łaska. Szczególnej uwagi wymagają tradycyjne sposoby mówienia o grzechu. Ci, którzy byli wykorzystani, często noszą w sobie poczucie winy, wstydu, a nawet grzechu, choć w rzeczywistości to inni zgrzeszyli przeciwko nim.

Te i inne kroki są tymi sposobami, za pomocą których nasza praca jako zakonnic i zakonników, może pomóc w staraniach całego Kościoła.

Nawrócenie

Papież Franciszek słusznie atakuje kulturę klerykalizmu, która hamowała naszą walkę z nadużyciami i rzeczywiście jest jedną z głównych przyczyn nadużyć. Ponadto silne poczucie bycia jedną rodziną w naszych zakonach i zgromadzeniach – które zwykle jest czymś pozytywnym – może utrudnić potępienie i zgłaszanie nadużyć. Spowodowało to niewłaściwą lojalność, błędy w ocenie, powolność działania, zaprzeczanie, a czasem maskowanie. Nadal potrzebujemy nawrócenia, chcemy się zmienić. Chcemy działać z pokorą. Chcemy przyrzeć się martwym punktom naszych historii. Chcemy napiętnować każde nadużycie władzy. Zobowiązujemy się zaangażować się w te procesy wraz z tymi, którym służymy, postępując z przejrzyistością i zaufaniem, uczciwością i szczerą pokutą.

Zasoby

Zasoby są zawsze problemem. Rzut oka na społeczeństwa, które wprowadziły praktyki ochrony dzieci pokazuje, że nawet rządowe służby zdrowia zmagają się z zapewnieniem odpowiedniego poziomu zasobów. Musimy współpracować ze sobą w tej dziedzinie, aby wykorzystać zasoby skuteczniej i wydajniej. UISG i USG będą działać w celu zapewnienia współpracy Zakonów i Zgromadzeń, aby dotrzeć w sposób najbardziej efektywny do osób, które przeżyły wykorzystanie i przeżywają proces uzdrowienia. Formacja początkowa i formacja ciągła są prawdopodobnie najlepszymi obszarami, w których możemy pracować razem. Dobór kandydatów, którzy chcą dołączyć do życia zakonnego, jest również czymś, w czym możemy współpracować, określając najlepsze praktyki przyjmowania kandydatów. Selekcja powinna być obowiązkowa i należy ją przeprowadzić z zachowaniem najwyższych standardów jakości.

Zaangażowanie rodziców i kobiet

Poprosimy rodziców o pomoc w walce z nadużyciami. Mają naturalny instynkt ochrony dzieci. Ich porady, wsparcie, doświadczenie i formułowanie wyzwań będzie dla nas szczególnie ważne. W szczególny sposób podkreślamy rolę matek. Można uczciwie powiedzieć, że gdyby kobiety zostały poproszone o radę i pomoc w sprawie oceny poszczególnych przypadków nadużyć, zostałyby podjęte mocniejsze, szybsze i bardziej skuteczne działania. Nasze sposoby rozpatrywania zarzutów byłyby odmienne, a ofiarom i ich rodzinom zostałyby oszczędzone wiele cierpienia.

Przeżycie do zranionych

Na sam koniec to co najważniejsze. Chcemy wysłać wiadomość bezpośrednio do tych, którzy zostali zranieni i do ich rodzin. Przyjmujemy do wiadomości, że nie podjęto wystarczających prób rozwiązania problemu nadużyć. Uznajemy w nas haniebną brak zdolności rozumienia twojego bólu. Zwracamy się z najszczerzszymi przeprosinami i z naszym bólem. Prosimy Cię, abyś uwierzył w naszą dobrą wolę i w naszą szczerość. Zapraszamy do współpracy z nami w celu wprowadzenia nowych struktur, które zminimalizują ryzyko.

Spotkanie to skoncentruje się na ochronie nieletnich. Ostatnio uwaga mediów skupiła się również na nadużyciach i wykorzystywaniu sióstr zakonnych, seminarzystów i kandydatów w domach formacyjnych. Jest to kwestia, która wymaga szczególnej troski. Zobowiązujemy się zrobić wszystko, co w naszej mocy, aby znaleźć skuteczne odpowiedzi na te problemy. Chcemy zapewnić, że ci, którzy wspaniałomyślnie starają się o wstąpienie do zakonów lub ci, którzy są kształceni w seminariach, żyją w miejscach bezpiecznych, takich w których powołanie rośnie i się rozwija, i w których wzrasta pragnienie kochania Boga i innych.

Ponieważ rozpoczyna się spotkanie w sprawie ochrony nieletnich, prosimy o przebaczenie wszystkich naszych błędów i powtarzamy, że stoimy w jednej linii z Ojcem Świętym. Zobowiązujemy się do współpracy z nim, aby cały Kościół mógł iść w spójny, wiarygodny i jednoity sposób, w sposób który przyniesie prawdziwe uzdrowienie, prawdziwe odnowienie, nowe oczy do patrzenia i nowe uszy do słuchania.

tłum.: Tomasz Szymczak OFMConv